Številka 107. Trst, v sredo 18. aprila 1906. Tečaj XXXI.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 nvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2½ mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inseratni oddelek uprave „Edinost". — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša:
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost" v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.
TELEFON štev. 1157.

Našim županstvam.

V dvorni in državni tiskarni na Dunaju se tiskajo državni zakoni v osmih jezikih, med temi tudi v slovenskem. Nemški letniki in tudi posamične številke se dobivajo po 2 stot. za stran in sicer začenši z letom 1849. Tem načinom si morejo nemške občine oskrbeti vse letnike, oziroma si jih izpolniti, ako se jim je katera številka izgubila. Sedem drugih narodnosti si more te letnike, oziroma posamične njihove številke naročiti za isto ceno, a le začenši z letom 1870. Slovenski letniki, ki so izšli pred letom 1870., so vsi pošli, tako, da ni mogoče dobiti niti posamičnih številk niti letnikov, kar je občini, oziroma strankam mnogokrat na škodo.

Mnogokrat dobiva občina, bodi od glavarstva, od finančnega ravnateljstva, sodišča, davkarije, bodi od katerega drugega državnega urada kakšen nalog, v katerem se te oblasti sklicujejo na zakone iz časa pred 1870. letom. Znano je, da ponajveč politični uradi nalagajo občinam stvari, ki jih niso dolžne izvrševati, a one jih vseeno izvršujejo, misleče si, da so zakonite, ker prihajajo „od zgoraj" ter si niti misliti ne upajo, da bi bili „tam gori" nezakoniti.

Toda motijo se. Uprav tam znajo biti v pogostih slučajih nad vse nezakoniti in sicer na račun nezavednosti mnogih naših občin.

„Kaj zato, če to v zakonu ni dovoljeno, jaz to rabim in občina naj izvrši!" je ukazal glavar Bitenberger, seveda nemški aristokrat od glave do nog, svojemu tajniku. „Dajte občinam ukaz in če katera, recimo tista v Kravjaku gori rekurira, naj, če hoče. V Trstu sem za hrbtom zakrit, predno pride zadeva pred upravno sodišče, se občina prej naveliča ter rajše izvrši moj ukaz! Prosim vas, kaj zmorejo ti župani, slovenski kmetje, saj ste videli, v kaki ponižnosti in kolikem strahu lazijo krog mene. Torej dajte jim ukaz, sklicujte se na kakšen patent ali ukaz, četudi ni v veljavi, pa bo dobro!"

Toda pri občini v Kravjaku so imeli župana, ki je šel vsak ukaz političnih oblasti primerjat z zakoni v državnem zakonu. Vrnil je vsak takšen ukaz ter naznanil glavarstvu, da se ne more izvršiti, ker je dotični patent ali uradni ukaz višje oblasti že zdavna razveljavljen. Tako je obsedel glavar. V ostalih občinah okraja pa je šlo po volji glavarjevi ponajveč zato, ker ni bilo v občinskem uradu zbirke državnih zakonikov, ali pa so bile v takem neredu, da bi bilo vsako iskanje brezuspešno.

Prva naloga sleherne občine je, da ima popolno zbirko državnih zakonikov od leta 1849. naprej, t. j., odkar so začeli izhajati.

Tej nalogi sledi druga, podobna in enako važna, namreč, da se zakoni ob danih priložnostih pregledujejo in primerjajo, če so dani ukazi v njih utemeljeni ali ne.

Kako je mogoče slovenski občini ti dve nalogi izpolnjevati, ako nima popolne zbirke zakonikov? Največ občin bo brškone imelo popolno zbirko od leta 1870. naprej, največ njih pa zakonikov od leta 1849. do 1870. nima, ker so v slovenski izdaji pošli.

Nujno potrebno je torej, naj se županstva naših občin takoj obrnejo s slovensko pisano vlogo na ravnateljstvo c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaj s prošnjo, naj dajo založiti slovensko izdajo državnih zakonikov iz leta 1849. do 1870. na državne stroške, ter naj svojo prošnjo podpirajo z razlogom, da bi si jih radi leto za letom toliko naročili, da pride občinski urad v nekoliko letih do popolne zbirke zakonika.

V državni tiskarni na Dunaju rešijo vsako slovensko vlogo na prijazen način: kajti uprav zaradi ravnopravnosti našega jezika morajo in tudi imajo ondi nastavljene uradnike, vešče slovenske govorice.

Prav gotovo je, da slovenske občine dosezajo, da se državni zakoniki za leta 1849. do 1870. v drugič izdajo v slovenščini, če le v precejšnjem številu izrazijo svojo željo in zahtevo.

Na delo torej, ne stane več, nego samo stroške za kuvert in pol pole papirja. Stvar je službena in poštnine prosta.

Po „Domovini".

Preobrat na Ogrskem in Hrvatsko.

Eden glavnih propagatorjev reške konference, oziroma sporazumljenja hrvatskih in srbskih opozicijonalnih strank na Hrvatskem, oziroma v Dalmaciji z ogrsko koalicijo je bil glavni urednik reškega „Novega lista", Fran Supilo. Ta je bil tudi v stalnih stikih z raznimi odličnimi osebami iz ogrske koalicije. Po senzacijonelnem preobratu na Ogrskem in imenovanju sedanjega ministerstva iz koalicije je bil Supilo tudi v Budimpešti, kjer se je skušal na licu mesta osvedočiti o položaju in dispozicijah. Številka reškega „Novega lista" od minole nedelje pa prinaša dolg dopis iz peresa g. Frana Supila, datiran iz Budimpešte. Ta članek podaja zanimivih podatkov in nas interesira posebno zato, ker pozivlja na trezno razmišljenje o sedanjem položaju in svari pred raznimi kombinacijami in pričakovanji. Tako n. pr. glede napovedanega odstopa hrvatskega bana Pejacsevicsa vsled preobrata na Ogrskem. Supilo pravi, da so take kombinacije jako nevarna stvar. Tu treba ločiti osebe in njihov režim od položaja hrvatskega bana. Hrvatje ne morejo — ne da bi prejudicirali hrvatski avtonomiji — nikakor zahtevati, da bi bil položaj hrvatskega bana odvisen od volje in razpoloženja večine v ogrskem saboru in od ogrske vlade. Hrvatski ban je enakopraven eksekutivni faktor in kaker tak ni odgovoren ogrskemu, ampak hrvatskemu parlamentu. To je pravica, ki jo treba skrbno čuvati. Ker, ako bi jo zanemarili danes, ko bi bilo res koristno, da sedanji ban odstopi, bi mogel priti čas, ko bi se zgodilo kaj tacega na škodo interesov hrvatske avtonomije. To stališče glede hrvatske avtonomije zavzemljejo tudi najvplivneji faktorji madjarske koalicije, kar jim služi — tako pravi Supilo — le na čast, ker je v dokaz njihove iskrenosti nasproti Hrvatom, s katerimi žele dobrega in trajnega sporazumljenja.

Absolutizem barona Fejervarya s četo kraljevskih komisarjev je predstavljal višek abnormalnega stanja. Novi vladi pripada težka naloga, da čim prej napravi red v tem kaosu. Ob enem se ima z izvedenjem reform, za katere se je odločila, pripraviti za — bodočo borbo. Kajti to, kar je sedaj, ni še mir, ampak le nekako premirje! Prava in odločilna bitka ima še le priti!

(Zvršetek pride).

Drobne politične vesti.

† Baron Pino. Nekdanji minister za trgovino baron Pino je umrl na svojem posestvu v Borovljah na Koroškem. Pokojnik je pripadal Taaffejevemu ministerstvu, a je bil prej več let namestnik v Trstu. Po svojem odstopu od ministerstva je živel na svojem posestvu na Koroškem. V zadnjih letih je oslepel. Bil je Slovencem pravičen in se je bil tudi priučil slovenskemu jeziku.

Baron Gautsch se je povrnil iz Karlovih vari. Konference posamičnih strank se pričnó te dni.

Bülow na dopustu. Nemški državni kancelar knez Bülow je včeraj nastopil večtedenski dopušt.

Nova dijecezanska sinoda je napovedana tudi za lavantinsko škofijo in se bo vršila v Mariboru od 6. do 10. avgusta 1906.

Španski kralj na potovanju. Iz Madrida poročajo, da je kralj Alfonz preko Cherbourga odpotoval na Angležko.

Dijecenzanska sinoda senjsko-modruške škofije se bo vršila v tem letu. Od zadnje sinode v Bakru leta 1589 je to prva dijecezanska sinoda v omenjenih škofijah. Sinoda se bo vršila od 3. do 5. julija v Senju.

Bolgarski profesorji v Belemgradu. Včeraj se je iz Sofije pripeljalo v Beligrad 70 bolgarskih profesorjev na obisk k svojim srbskim tovarišem. Na kolodvoru so se zbrali vsi beligrajski profesorji. Množica je priredila Bolgarom prisrčne ovacije.

Japonci v Mandžuriji. Iz Petrograda poročajo: Čeravno je Fakumin vsprejet v vrsto pogodbenih pristanišč, so vzlic temu Japonci v Fakuminu uvedli lastno civilno upravo. Kitajski okrajni predstojnik v Kanpinsjanu je proti temu postopanju takoj protestiral z motivacijo, da imajo Japonci le pravico, da smejo nastaviti tam svojega konzula, nikakor da pa ne smejo uvesti civilne uprave. Ker se pa Japonci niso ozirali na proteste okrajnega predstojnika, je isti to sporočil guvernerju v Mukden. Poročilo pravi, da pripade to mesto Japonski, čim dovoli Kitajska, da se v njem uvede japonska uprava.

Domače vesti.

Pogreb Frana Bukoviča. Pišejo nam: Velikonočni ponedeljek smo spremili k večnemu počitku gosp. Frana Bukoviča. Blagi pokojnik je bil pravi sin slovenske matere, marljiv član in večleten odbornik, zadnja leta pa blagajnik v „Tržaškem podpornem in bralnem društvu". Tudi v pevskem društvu „Kolo" je bil ud in svoječasno odbornik.

Fran Bukovič ostane v trajnem spominu vsem onim, ki so ga poznali ter občevali ž njim. Kakor priprost kmečki sin je prišel v Trst. Z lastno mu pridnostjo je napravil izpit v državnem računarstvu ter dobil službo pri carinskem uradu v svobodni luki.

Pokojnik je bil zbolel na pljučah in ta bolezen ga je spravila v najlepši dobi v prerani grob. Zapustil je vdovo in petero nedoraslih nepreskrbljenih otročičev.

Ker je bil ranjki v skrajnem siromaštvu in z ozirom na njegove velike zasluge za društvo, mu je isto priredilo časten pogreb. Ob 11. uri predpoludne je pevalo društvo „Kolo" ob mrtvaškem odru mile žalostinke.

V ponedeljek ob 4. uri popoludne so se zbrali v ulici Belvedere pred hišo žalosti prijatelji in znanci ter udje društva. Odborniki so nosili dva krasna venca s trakovi v narodnih barvah. Za krsto so pa stopali osiročeni otročiči pokojnika in sorodniki.

Za temi je šel društveni odbor z vodstvom na čelu in dolga vrsta prijateljev in znancev obeh spolov.

Sprevod je šel do sv. Antona in od tam do trga Barriera: tam so se nekateri poslovili

---

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman **Avgusta Šenoe.** — Nadaljeval in dovršil **I. E. Tomić.**

Prevel **M. C—č.**

— Uganil si, gospod škof! — je rekel Badoer. Da, Nikola Gorjanski, ta zakleti, krvni neprijatelj plemena Horvatov, zasede bansko stolico po smrti kneza krškega.... a potem?

— Potem, to vemo, je odgovoril ban Ivaniš, ne bo več prostora tu za nas.

— Uvidevaš to tudi sam, ban? — je spregovoril Badoer zopet. Oditi boš moral od tu, ali sedaj je le vprašanje, kje bo primerneje mesto za te, za tvojo rodbino, za tvoje težnje? Ali na strani Ladislava, ali na strani Dabiše. V Neapelju si odsekana veja, v Bosni pa, med tvojim narodom, med tolikimi znanci in pristaši, si še vedno steblo, ki more zloboko in široko puščati želi.

— Vse je tako, kakor govoriš, gospod Badoer! je rekel Ivaniš. Tudi jaz sam — da ti povem po pravici — sem razmišljal o tej stvari in sodil, kakor sodiš tudi ti. Poleg tega moraš vedeti, da še vedno, če tudi nisem omiški vlastelin, spadam v število bosanskih velikašev in se morem nastaniti v Bosni, kjer me je volja. Drugo vprašanje je, da-li bo kralj hotel pritegniti me k sebi....

— Za to je naše svetovalstvo preskrbelo že popred! je Badoer hitro segel Ivanišu v besedo. Kralj Dabiša bo slušal koristni nasvet svojih beneških prijateljev in pozove brata Horvata na svoj dvor...

— Vaše visoko svetovalstvo je torej pripravljeno podpirati gibanje lige proti Šišmanu? je vprašal sedaj škof Pavel resnega obraza.

— Poslalo me je izrecno semkaj, da Vam priobčim to! je odgovoril član beneške signorije.

— A s čim nas hoče podpirati prejasna republika? — je vprašal škof Pavel dalje.

— Svojim vplivom, denarjem, s svojo pomorsko silo. Primorska mesta bo držal sv. Marko na uzdi! je odgovoril Badoer.

— V danih okolnostih bi bilo to dovolj — je rekel Pavel po kratkem presledku.

— Pritrjujete torej, gospoda?! Čuli ste, kaka naloga bi vam pripala, in povedal sem vam, kaj je Venecija pripravljena storiti. Ali privoljujete?

— Jutri dobiš odgovor, gospod Badoer! — je odgovoril ban Ivaniš. — Stvar je vredna, da se razmišlja o njej.

— Dobro! Torej jutri! se je zadovoljil Badoer.

— Ban Ivaniš je sijajno pogostil svoja gosta z večerjo v krogu svoje rodbine. Ko je prišel čas počitka, poslovil se je ljubeznjivo od njiju, zaželivši jima lahko noč pod svojo streho.

— Dobro si ugibal, brat Pavel! je spregovoril ban Ivaniš, ko sta ostala sama on in brat.

— Zvita so ta beneška gospoda! se je nasmehnil škof Pavel — ali bistro oko prodre v njihove račune.

— Kaj naj storimo? je vprašal Ivaniš brata. Hočejo, da zapričnemo gibanje proti Šišmanu.

— To bi morali tudi brez vspodbujanja od strani Venecije! je pripomnil škof. — Horvatje morajo delati proti Šišmanu, ker on dela proti njim.

— Na ta način, je rekel ban Ivaniš, nam gre beneška ponudba v prilog.

— Za sedaj vsakako! je odgovoril škof Pavel. Še le potem, ko bi vspeli proti Šišmanu, bomo morali biti previdni. Ni dvoma, da Benečani mislijo, da bomo na zadnje mi Hrvatje plačevali račun, ali to je stvar bodočnosti. V ta hip moremo brez obotavljanja vsprejeti beneško ponudbo.

— Naj bo po tvoje! je privolil ban Ivaniš.

V isti čas sta imela, ko sta bila sama, Badoer in šior Šime nastopni razgovor.

— Šime!

— Kaj je Badoer?

— Ali si čul, kaj je nama rekel škof?

— Pri Bogu, ne spominjam se, je odgovoril Lance.

— Da se bojimo Šišmana....

— Bistra glava je ta škof... je pripomnil Lance.

— Uganil je do dlake, zakaj da iščemo mi njihove zveze, zasmejal se je Badoer proti svoji volji.

— Kaj misliš, vsprejmo-li našo ponudbo? je vprašal Šimon Lance.

— Ni straha.

— Res? A kako to?

— Ker morajo! je odsekal Badoer na krako. — Našli sta se korist in potreba, pak bosta hodili isto pot.

(Pride še.)

od pokojnika, a drugi so šli do sv. Ane za njim.

Tem potom se moramo spomniti onih gospodov odbornikov, ki so iz edine krščanske ljubezni do pokojnika in nesrečne družine prevzeli nalogo, da so uredili vse potrebno, da se je tako dostojno izkazala zadnja čast vrlemu pokojniku. Hvala jim! Tebi pa dobri, nepozabni Frane, pa iz dna srca kličemo: lahka Ti zemlja!

Smrtna kosa. Na Velikonočni ponedeljek je v Črnicah v Vipavski dolini umrl tamošnji župnik in dekan, častni kanonik preč. g. Anton Cibič. Pokojnik se je rodil v Podsabotinu leta 1832. Služboval je v Črnicah od leta 1878.

V ponedeljek po noči pa je v Št. Petru pri Gorici preminul bivši večletni tamošnji župan g. Ivan Bufulin.

Kočljivo vprašanje. „Edinost" in vsi „Tržaški izdajalci" vprašamo, kako to, da je S. L. S., oziroma njen voditelj bil zadovoljen z dodatkom nemške stranke, ki je zahtevala, da se ne sme v deželnem zboru vršiti nobena važna sprememba, ako ni navzočih vsaj 38 (tridesetinosem) poslancev. Od 47 jih dobe Nemci 11 in za slovenske stranke jih ostane **samo 36.** Kdo bo vladal v deželnem zboru??

„Erkläret mir, Graf Orindür!" — po Močniku, Črnivcu ali Lavtarju!!

Izdajalec.

Točnost v „Piccolovih" poročilih. Te dni se je izvršila v Trstu neka aretacija, ki je vzbudila precej pozornosti. „Piccolovo" poročilo je trdilo, da se je dotičnik, ko so mu prijavili aretacijo, posegel v lase in si iste ruval. Osebe, ki dobro poznajo aretovanca, pa nam zatrjajo, da je isti popolnoma plešast, tako, da je ni sile na svetu, in tudi ne sile obupa, ki bi mu mogla ruvati lase. Kjer ni, tudi aretacija ne more vzeti. Poročevalec „Piccolov" je potaknil neresnično pripovedko o ruvanju las edino v namen, da je bilo več efekta. Kajti efekt senzacije, to je, ki prazni žepe senzacije lačnim lahkovernežem in polni one pri — „Piccolu"! Tudi plešaste glave morajo puščati lase, ki jih nimajo, le da „Piccolovo" spekulativno podjetje čim bolje vspeva.

Ugodne vesti od sv. Jakoba. Prejeli smo: Narava se probuja in vstaja in probujamo se — hvala Bogu — tudi mi svetojakobski Slovenci. Pomlad je, doba cvetja, a tudi naše velevažno konsumno društvo je začelo cvesti, odkar je prišlo vodstvo društva v roke požrtvovalnega g. prof. Mandića. Tudi naša bratovščina sv. Cirila in Metodija jako lepo napreduje. V posebno zadoščenje nam je tudi, da se je novi župnik naš, gospod Vatovac, pokazal prijatelja bratovščine. Kako mu je ista na srcu, je pokazal v nedeljo v svoji cerkveni propovedi, ko je povdarjal važnost in potrebo bratovščine in je naglašal, da vsaki zavedni Slovenec bi moral biti ud te bratovščine. Nadejamo se torej, da smo v novem gospodu župniku dobili moža, ki bo pravičen našemu rodu in jeziku. Več niti ne zahtevamo.

Dopolnilne volitve za mestni svet v Ljubljani. Včeraj so se vršile dopolnilne volitve v III. razredu. Zmagali so narodno-napredni kandidatje. Na volitvah je bilo oddanih 541 veljavnih glasov. Izvoljeni so bili: Alojzij Lenček s 504, Fran Bergant s 503, Ivan Kajžar s 497 in Karol Meglic s 496 glasovi. Kandidatje neodvisnega meščanstva so dobili po 33, 32, 4 in 3 glase. Ostali glasi so bili razcepljeni. Jutri se bodo vršile dopolnilne volitve za II. razred.

In zopet Marchi — na delu. Marchi sicer ni zaveznik Italijanov, ampak je le — liberalen hrvatski učitelj in... mučenik za interese učiteljstva, ali istrski signori so dobri ljudje, sama dobrota jih je; in tako — so menda iz zgolj človeškega usmiljenja (in brez vsake postranske misli na kak italijansko strankarski interes) nastavili Marchija kakor občinskega tajnika in — italijanskega agitatorja v izključno hrvatski občini Veprinac. In g. tajnik in — agitator Marchi ni nehvaležen neumen človek in se trdno drži načela, da treba zvesto služiti njim, — ki plačajo! In Marchi služi, zvesto služi ob vsaki priliki. Kadar demonstrirajo ali manifestirajo velemožni signori v Trstu, Poreču in Kopru itd., morajo demonstrirati in manifestirati tudi tiste zavedene in nezavedne hrvatske sirote, ki sede v občinskem zastopstvu. To se pravi: ti reveži ne demonstrujejo in ne manifestujejo, ampak Marchi jih je le izrablja za italijanske demonstracije. Tako se je zgodilo tudi 19. m. m. v Ičičih, kamor je sklical rečeni agitator in hlapec istrske oligarhije nekako „konferenco" v protest proti volilni reformi, oziroma proti temu, da bi slovanska večina v Istri prišla vsaj do približno primernega zastopstva v dunajskem parlamentu. Na tej „konferenci" je bil seveda Marchi glavni govornik, ki je hrvatskim kmetom v italijanskem jeziku razlagal volilno reformo.

Vspeh je bil seveda tak, kakor drugače ni mogel biti: Veprinčani niso razumeli niti ene besede Marchijevega razlaganja. Ali to ni nimalo ženiralo Marchija in ga ni oviralo, da ne bi bil pozval Veprinčane, naj vzdignejo roko v znamenje, da pritrjujejo temu, kar je on govoril. Ali končno je vendar govoril tudi hrvatski, toda to je ravno njegovo — črno delo. Zlorabljal je materini jezik tistih neukih kmetov v to, da jih je hujskal proti drugim občinam po Liburniji, ki so v hrv. rokah! Takov je Marchi. Altro che — mučenik za interese učiteljstva in boritelj proti klerikalizmu!!

To je možno le v Trstu. Kje so dobili blato, tega ne vemo, ker dežja ni bilo že precej časa, a vemo pa to, da so je šli iskat tja, kjer je ni nihče videl (blato, namreč) in kjer ni bilo gotovo nobenemu na potu, in so je speljali na ulico Miramar, in sicer ravno na vogal imenovane in ulice sv. Terezije. Na tem vogalu se nahaja jako širok in pol metra visok kup blata. Kakor že rečeno, ni nam znano, kje da so dobili to blato, a mislimo, da če bi je bili dobili na ulici Miramar, bi je bili morali odpeljati od tam na kak manje frekventiran kraj, kakor je ravno ta ulica, ki, posebno ob večerih, služi nekako za šetališče. A treba pomisliti, da smo v Trstu, in potem se nam ne bo zdelo čudno, če so storili nasprotno, namreč da so iz manje frekventiranega kraja prenesli blato na — šetališče.

Vrhu tega je pa ravno prostor, kjer se nahaja oni kup blata, jako v temi, vsled česar je nevarnost, da človek zagazi vanje, kar gotovo ni prijetno, a je vendar jako lahko, ker človek si ravno teh dni ne pričakuje, da bi zagazil v blato na popolnoma suhi cesti. Tako se je zgodilo, da je sinoči ob 7. uri in pol zagazil v ono blato nek pijani človek. Zagazivši v blato, je pijanec pal in se začel valjati v blatu, v katerem bi se bil gotovo zadušil, da nista prišla dva mladeniča in ga rešila.

Ko je, ves blaten, stal zopet po koncu, je vskliknil: „Le v Trstu se more na suhi cesti pasti v blato!"

Na Repentabru prirede dne 29. t. m. v prostorih g. Štefana Ozbiča veliki javni ples, na katerem bo svirala godba iz sv. Križa.

Razsvetljava „Divaške jame", ki se je vršila na Velikonočni ponedeljek, se je obnesla nad vse povoljno toliko glede prireditve kolikor glede obiska. Iz Trsta sta morala oditi celo dva vlaka. Obiskovalcev v jami je bilo nad 500. Da je močna ploha, ki je neprenehoma lila od 2.—3. ure in pol, preje prenehala, bi bil obisk še obilnejši izlasti tudi iz bližnjih krajev. Iz Trsta je bilo obiskovalcev tudi druge narodnosti. Po razsvetljavi je pa bilo po vsej Divači uprav živalno vrvenje. Upamo, da nam tržaška podružnica „Slov. plan. društva" priredi še več tacih razsvetljav, saj jama je krasna nad vse.

Olimpijske igre. Danes se je odpeljalo iz Trsta v Atene veliko število udeležencev letošnjih olimpijskih iger. Lloydovo ravnateljstvo je tem povodom dalo na razpolago dva posebna parnika „Thalia" in „Amphitrite", ki sta bila za to priliko prirejena za potnike. Na „Amphitrite" se je ukrcalo 268 potnikov in sicer: Ogri, Norvežani, Holandci, Nemci iz države in Švicarji, dočim se je na „Thalia" vkrcalo 175 oseb, in sicer Avstrijci in Švedi. Redni brzi parnik „Baron Call", ki odpluje tudi danes, vkrca v Brindisi okolu 50 Amerikancev in Angležev.

Naval gostov v Opatiji. Iz Opatije poročajo, da je letos početkom pomladi takov naval gostov, kakor še nobeno leto doslej. Polni so vsi hoteli, vse vile in vsa privatna stanovanja. Ni torej čudo, da se Opatija neprestano širi in da se z ene in druge strani cest in mesta zidajo nove palače za stanovanja privatnikov in za hotele. Število gostov raste še vedno, in oni, ki morejo več najti stanovanja v Opatiji, gredo dalje do Lovrana, ali pa se selijo na Reko, od koder prihajajo čez dan v Opatijo, prenočujejo pa na Reki.

Poskus samomora. 48-letni trgovski agent Ivan Dušica, stanujoči v ulici sv. Mavricija št. 11, je včeraj v jutro ob 7. uri in pol izpil precejšnjo množino žveplene kisline. Gospa, pri kateri ima Dušica v najemu sobo, v kateri stanuje, je prva prišla na sled njegovemu blaznemu početju ter je takoj pozvala zdravnika se zdravniške postaje, ki je, prišedši k nesrečnežu, poskušal izprati mu želodec, kar se mu pa ni posrečilo. Dal ga je torej nemudoma odnesti v mestno bolnišnico.

Zdravnik zblaznel. V Pulju je zblaznel zdravnik dr. Rudolf Auspitz, ki je prišel iz Olomuca in je hotel nastopiti službo v pulski bolnišnici.

Koledar in vreme. Danes: Apolonij, mučenec; Slaviša; Gradislava. — Jutri: Krescencij: mučenec; Tihorad; Kosenka. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoludne + 19° Celsius. — Vreme vče, raj: oblačno.

Društvene vesti in zabave.

„Tržaški Sokol" opozarja, da bo telovadba za otroke vsako sredo in soboto od 4.—6. ure popoludne. P. n. stariši so naprošeni, da pošiljajo svoje otroke redno k telovadbi, sosebno vse one, ki so letos že zahajali.

„Slovansko pevsko društvo" v Trstu

naznanja sl. občinstvu, da vprizori

v nedeljo, dne 22. aprila t. l.

v koncertni dvorani „N. Doma"

opereto „ČEVLJAR BARON"

Iz prijaznosti sodelujejo; občeznani humorist g. Vek. GREBENC, g.a Zofka ŠTULAR, g.a Karla PONIKVAR, g. Radoslav ŠTULAR in g. N. PONIKVAR.

„Trgovsko izobraževalno društvo" naznanja, da danes ne bo pouka v amerikanskem knjigovodstvu.

Darovi.

Za moško podružnico Cirila in Metodija so nabrali v „Konsumnem društvu" pri sv. Jakobu K 6.31 in g. blagajnik podružnice v Dolenjem 1 K.

Iskrena hvala!

Gospod Anton mark-i Sessler, veleposestnik in častni občan v Štanjelu in drugih mnogih mest, pom. kapetan dolgih voženj, daroval je vbogim štanjelske občine 100 kron.

Književnost in umetnost

Vlaho Bukovac

hrvatski slikar v Pragi.

Poroča **Fr. K—vec.**

Prava umetnost še ne zadovoljuje s posnemanjem narave; samo oni, ki na sliki upodablja svojo lastno dušo, ki preko mrtvega platna razliva žarke svoje lastne notranjosti; samo oni, ki mu barve nadomestujejo besede, da se tudi on kakor božanstvo v vesmiru predstavlja v svojem stvarstvu; samo oni, ki podobno najčistejši zrcalni gladini vstvarja sliko, da gledalec opaža v njej prirodo samo: iste oblike, iste boje, ki jim je navajeno njegovo oko, in vendar nekaj, česar v naravi zastonj išče: pod mrzlim platnom utripajoče srce — samota je pravi umetnik, izvoljenec božji.

Tak umetnik po poklicu in srcu, dika vsega Jugoslovansta, je v Pragi živeči kralj jugoslovanskih izvoljencev čopiča in palete: Vlaho Bukovac!

Čudna so bila pota njegovega življenja! Državljan slavnoznane dubrovačke republike je rojen 1855. v Čavtatu ob bregu sinje Adrije. Že v dečku je vsplamenelo ono neodoljivo hrepenenje po svetu, ki je lastno vsem pomorskim narodom. Komaj odrasel šolskim klopem se je 12-leten deček podal s stricem v Ameriko, kjer je ostal do 22. leta. Sprva se je samo za zabavo pečal z risanjem in slikarstvom. Bilo je to v S. Francisco. Slučajno je spoznal mladeniča neki tam bivajoči avstrijski Žid imenom Izak Lustig, ki ga je vsprejel v krog svoje rodbine. Umetnoljubni Žid se je zavzel za mladega umetnika in pridobil mu je mnogo naročil, večinoma Židov v San Francisco, ki so mu dobro plačevali njegove portrete. Prislužil si je toliko denarja, da je mogel odpotovati v Evropo, z namenom, da se posveti študiju na kakšni akademiji. In res je Bukovac l. 1877. vstopil na akademijo „de beaux arts" v Parizu. Tu mu je bil 3 leta učitelj slavni Alekxandre Cabanel. Že v drugem letu svojega bivanja v Parizu je razstavil v tamošnji razstavi mnogo občudovano sliko: Braneča se Črnogorka.

L. 1882. je razstavil svojo „La grande Iza" (prizor iz romana Alekseja Bouvier) in s tem je postal ljubljenec pariške publike. Še to leto ga je pozvala srbska kraljica Natalija k sebi da jej svojim umetniškem čopičem priredi več portretov. Podelitev reda „Takova" je ovenčala njegovo delovanje. Leto pozneje se je seznanil s črnogorskim knezom Nikolo. Preživel je več mesecev v črnogorski prestolnici in se popolnoma udomačil v knežji rodbini, ki jo je slikal vso; 12 oseb. Ko se je poslavljal od prijazne knežje rodbine, ponesel je seboj Danilov red. Zopet ga je vleklo v Pariz, kjer je izvršil mnogo naročil za Anglijo. L. 1889. je v Londonu razstavil veliko kompozicijo „Pustite male k meni!" Slika je sedaj last londonskega umetniškega muzeja. Na svetovni ravstavi v Parizu l. 1890. je bil odlikovan se zlato kolajno. Na razstavah v Nizzi, v Versailles-u se je povspel do najvišjih odlikovanj.

Slike, ki jih je vrsto let razstavljal v Parizu, so romale večinoma v Anglijo in Ameriko.

L. 1892. je po dolgih letih zopet prišel v Dalmacijo — svojo domovino. V Dubrovniku si je izbral nevesto domačinko ter se na to udomačil v jugoslovanski metropoli v Zagrebu.

Sreča mu je bila tolikanj mila, da si je tu zgradil svoj dom. Posvetil se je zgodovinskemu študiju slavne svoje domovine in je s tem neizmerno povzdignil ime hrvatstva. Posebno ga je vzljubil pokojni vladika Strossmajer, ki ga včačih po cele mesece ni pustil od sebe. Veliki vladika ga je globoko zadojil z domovinsko ljubavjo in seme ki ga je pokojni biskup vsadil v dovzetno dušo umetnikovo, je začelo poganjati prekrasne plodove: Kdo ne pozna Bukovčev — „Gunduličev sen?" Poleti 1898. ga je sam cesar pozval v Pešto, kjer je Bukovac slikal njegov portret. Fran-Josipov red mu je bil v priznanje.

V Zagrebu je Bukovac ustanovil društvo mladih umetnikov in več let je bil njega predsednik. L. 1898. je ostavil Zagreb ter se preselil v Dubrovnik. Tu je izvršil mnoge cerkvene dekoracije: njegovo najsijajnejše delo izza te dobe pa je: Kronanje klasične pesmi v nebesih in kronanje žive epične pesmi na zemlji. Omenjena slika krasi strop narodnega gledališča dubrovniškega.

Iz Dubrovnika je bil pozvan v Srbijo, kjer je slikal kralja Aleksandra in Drago. Kralj ga je odičil z redom sv. Save.

L. 1903. je priredil lastno razstavo na Dunaju. Največjo pozornost so takrat vzbujale njegove slike k Dantejevi „La divina commedia". Ravno isto leto je bila v Pragi na novo ustanovljena akademija stvarjajočih umetnosti. Tedaj naučni minister Hartl mu je ponudil profesorsko stolico na praški akademiji. Bukovac jo je vsprejel. Danes je on prvi predstavitelj češke akademije lepih umetnosti in s sveto vnemo vrši svojo vzvišeno nalogo.

Ako omenim, da se naš jugoslovanski mojster pripravlja na letošnjo umetniško razstavo v Sofiji, kjer izloži najnovejša dela svojega čopiča, je to gotovo dejstvo ki v srce razveseli vse prijatelje slovanske umetnosti in slovanskega napredka!

Razne vesti.

* **Nove uniforme ruske armade.** Iz Petrograda poročajo: Rusko-japonska vojna je dokazala, da je uniformiranje ruske armade zelo pomanjkljivo. Zato je rusko vojno ministerstvo sklenilo, da uvede polagoma novo uniformiranje armade. Nove uniforme bodo po kroju močno podobne avstrijskim.

* **Očividec našega Odrešenika Jezusa.** Pred malo časa je bil v nekem italijanskem listu priobčen članek, v katerem se je obžalovalo, da ne poznamo slike velikega Nazarena. Ob tej priliki je Donato de Leonardis poslal uredniku dotičnega lista pismo Publija Lentula, namestnika v Judeji, namenjeno cesarju Cezarju Avgustu, katero pismo se je ohranile v arhivu rodbine Cezarini. To pismo je velike važnosti, zbog česar je prinašamo tu prevedeno z latinskega na slovenski jezik. V tem pismu piše namestnik iz Judeje cesarju v Rim sledeče:

„Ker sem čul, da želiš vedeti to, kar ti hočem povedati sedaj, pravim ti, da v naših časih živi in potuje neki človek velikih kreposti, imenom Jezus Krist, ki ga narod imenuje proroka resnice in o katerem trde njegovi učenci, da je sin Boga, Stvarnika nebes in zemlje in vsega, kar je bilo in je na njima. V resnici, o Cezar, vsakega dne se čuje čudnih stvari o tem Jezusu Kristu. On oživlja mrtve, ozdravlja bolne z eno samo besedo. Človek je to srednje velikosti in jako lepega obličja, a obraz mu sije tolikim veličanstvom, da so oni, ki ga opazujejo, prisi-

ljeni ljubiti ga in se ga bati. Lasje, ki mu padajo do ušes, imajo barvo zrelega lešnika, a od ušes do ramen barvo zemlje, samo nekoliko svetlejo. Na sredi čela so mu lasje razdeljeni po običaju Nazarenskem, čelo pa mu je široko in vedro. Na obrazu nima nikakih brazgotin, niti druzih madežev; barve je ublaženo rudeče, kar je diči z milino. Nos in usta ne bi mogla biti od nikogar bolje načrtana. Njegova brada, popolnoma podobna lasem, ni preveč dolga in razdeljena je na dve polovici; pogled mu je čudno veličanstven in ojster; očesi sta mu milostni in jasni; a to, kar je čudno, ti odseva na obrazu in v očeh podobno solnčnim žarkom, na način, da ga nikdo ne more uprto motriti radi svetlosti, ki jo razpošilja. Kadar graja, plaši, kadar opominja, joče. On zna pritegniti k sebi ljubezen, a on sam je le redkokedaj vesel. Pravijo, da ga niso nikdar videli, ko se smeje, pač pa, ko joče. Roke in mišice so mu izredno lepe. V govoru zadovoljeva vsakogar, ali redko ga je videti. A če je prišel v družbo, ovaja veliko čednost. Na pogled je tudi v osebi najlepši človek, ki si ga je možno zamisliti v vsem podoben materi, kakor se je še nikdar ni videlo lepše v teh krajih. Ako Torej Tvoje Veličanstvo, o Cezar, želi videti ga, kakor si me obvestil v prejšnjih oglasih, pošlji mi odlok, in jaz ga odpravim takoj. Svojim znanjem je zadivil ves Jeruzalem. Pozna vse jezike in znanosti, da-si se ni nikdar nič učil. Hodi bos in gologlav, podobno slaboumnežu: mnogi se smejejo, ko ga vidijo. Ali se svojo navzočnostjo, ko govori, provzroča strah in začujenje. Vsi trde, da se takega človeka ni še nikdar videlo v teh krajih. V resnici ga — kakor mi zatrjajo — Židje smatrajo božanskim, pak mu verujejo, a mnogi ga tudi tožijo pri meni, češ: da je proti zakonom Tvojega Veličanstva. Mene so vznemirili ti zlobni Židje. Govori, da on ni nikdar in nikomur kaj žalega storil, in vsi oni, ki ga poznajo in ki so občevali žnjim, trdijo, da so od njega prejeli dobrih del in zdravja. Pripravljen sem Tebi na poslušnost, in to, kar mi zapove Tvoje Veličanstvo, bo izvršeno. — Iz Jeruzalema, Tvojega Veličanstva najzvesteji in najpokorneji Publij Lentul namestnik v Judeji.

Samomor v cerkvi. Na veliki petek zvečer se je v cerkvi Sv. Sofije na Dunaju ustrelila iz revolverja neka mlada gospa. Umirajočo so odnesli v bolnišnico, kjer je po noči umrla. Gospa je bila hči dvornega zobozdravnika dra. Müllerja.

Brzojavne vesti.

Štrajk.

OSIJEK 17. Vsi zidarji, tesarji in dninarji so ustavili delo, vendar niso doslej stavili nikakih zahtev. Doslej vlada popolen mir. Policija je za vzdrževanje mira izdala obširne odredbe. Pripravljeno je tudi vojaštvo.

† Baron Pino.

DUNAJ 17. Na pogrebu bivšega ministra barona Pino bo zastopal vlado voditelj trgovinskega ministerstva grof Auersperg.

† Markiza Tacoli.

DUNAJ 17. Danes zjutraj je v vojvodski palači Modena umrla Marija markiza Tacoli, stara 68 let. Pokojnica je bila edina hči grofa Wurmbrand-Stuppacha. Truplo prepeljejo v Stubenberg pri Gradcu, kjer je pokopljejo.

Zahvala italijanskega kralja avstrijskemu cesarju.

DUNAJ 17. Cesar je prejel od italijanskega kralja nastopno zahvalno brzojavko: Besedam sožalja in sočutja, ki mi jih je poslalo Vaše Veličanstvo povodom katastrofe Vezuva, je sledil velikodušen dar za ponesrečence. S tem je Vaše Veličanstvo pokazalo svoje prijateljstvo za mojo deželo in moj narod. Zahvaljujem se Vam za to iz vsega srca ter Vas zagotovljam moje globoke zahvale. Viktor Emanuel.

Dvoletna vojaška služba na Francoskem.

PARIZ 17. Predsednik zbornice Doumer je imel včeraj v La Ferte govor o zakonu glede uvedbe dvoletne vojaške službe. Govornik je izvajal, da bi se moralo zakon dopolniti v zmislu, da bi se uvedlo pripravljajo vojsko vzgojo ter da se čete okrepe z dobrim vojaškim izvežbanjem, da bo možno vojaško službo še bolj zmanjšati, vkljub temu pa povzigniti vojsko. Hrabrost in odločnost, tako je zaključil Doumer, je za narod najbolje sredstvo, da se ubrani napadom in da preprečí vojne.

Ministerstvo Gruić demisijoniralo.

BELIGRAD 17. Kabinet Gruić je podal danes zvečer demisijo radi težkoč, ki so se pojavile v reševanju različnih vprašanj. Kralj je demisijo vsprejel ter poveril kabinetu, naj nadalje opravlja svoje posle. Zvečer je kralj vsprejel v avdijenci srbskega odposlanca v Carigradu, Simiča.

VEZUV.

NAPOLJ 17. Iz občin, ležečih ob Vezuvu, se ne poroča nič znamenitega. Samo v Ottajanu in S. Anastasia je temno in dežuje pepel.

NAPOLJ 17. Brzojavka prof. Matteucci-ja pravi, da je minola noč razun nekoliko ur, minola povsem mirno. Vezuv je miren, le semtertja izmečuje še pesek. Aparati so manje nemirni, od časa do časa pada z vrhunca kamenje, vendar neodvisno od vulkaničnega delovanja.

Visconti-Venosta.

RIM 17. Visconti-Venosta je dospel semkaj iz Algecirasa.

Španski kralj.

CHERBOURG 17. Kralj Alfonz je ob 2. uri zjutraj dospel semkaj ter se je podal na jahto „Geralda".

COVES 17. Kralj Alfonz je dospel semkaj obiskat svojo nevesto Marijo Viktorijo Battemberško.

Dementi.

PARIZ 17. Kakor javljajo iz Rima, je poročilo listov, da bo škof Turinac v Nancy-ju imenovan kardinalom, neresnično.

Požar cerkve.

PARIZ 17. Policija je prepričana, da so požar cerkve v Bourgetu pri Parizu, vsled katerega je bil uničen en del cerkvene uprave, provzročili anarhisti.

Nesreča na železnici.

MARSILJA 17. Pri Aubagne je včeraj ekspresni vlak trčil skup s tovornim vlakom. Ubit je bil en sprevodnik, neki drugi uslužbenec ter mnogo potnikov je bilo pa poškodovanih.

Iz Lensa.

LENS 17. Po noči je blizo cerkve v Montigny en Gohelle eksplodirala dinamitna patrona, ne da bi bila provzročila škodo. Patrona je bila uložena v isto razpoko, v kateri je nedavno eksplodirala prva patrona.

LENS 17. V minoli noči je v premogovniku prišlo do nemirov. Aretovanih je bilo mnogo rudarjev, ker so branili drugim rudarjem na delo. Orožništvo in vojaštvo sta patruljirala pred vhodom v jame. Iz Marnesa poročajo, da je večina delavcev zopet šla na delo. Mnogo angležkih poslancev je došlo, da si ogledajo jame, v katerih so se dogodile zadnje katastrofe. Blagajnik sindikata surhemskega okrožja je poslal voditelju premogovnika v Courrieresu 125.000 frankov za ostale ponesrečenih žrtev katastrofe.

LENS 17. Toliko pred- kolikor tudi popoludne je v Lievinu prišlo do nemirov. Stražkovci so napadli orožnike in dragonce s kamenjem in steklenimi črepinjami. Aretovanih je bilo več oseb. Neki poročnik je bil ranjen na glavi, tako da so ga nezavestnega odnesli. Dva vojaka sta bila težko, več drugih pa lahko ranjenih.

† Nemški general Stoetzer.

METZ 17. Danes opoludne je za srčno kapjo umrl poveljujoči general 16. armadnega zbora, general pehote Stoetzer.

Avdijenca pri papežu.

RIM 17. Papež je vsprejel danes v avdijenci predsednika avstrijske poslanske zbornice grofa Vetter-ja von der Lilie in vojaškega škofa dr.a Belopotockega.

Nezgoda z avtomobilom.

MONTBELLARD 17. Pri Exincourtu se je včeraj pripetila nezgoda z avtomobilom. En inženir je bil ubit, dve drugi osebi, ki sta bili na avtomobilu, sta bili pa znatno ranjeni.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 17. (Petr. brz. ag.) Guverner v Rigi je pustil na svobodo 115, oni v Minsku pa 40 političnih poslancev.

BORISSOGLJEVSK (guvern. Tambov) 17. (Petr. brz. ag.) Na kozaškega častnika Abramova, ki je po umorstvu guvernerja proti Mariji Spiridonovni rabil nasilje, je včeraj v središči mesta neki neznanec trikrat ustrelil z revolverjem. Abramov je danes umrl za ranami. Morilec je zbežal.

PETROGRAD 17. V nedeljo zvečer je v neki zloglasni hiši v Vereskaji ulici prišlo med vojaki in delavci do tepeža. Zbralo se je okolu 200 delavcev, ki so šli proti vojakom ter so opustošili vso notranjo opravo. Policija in kozaki, ki so prišli vspostavit mir, so bili vsprejeti s kamenjem ter so se morali braniti z golim orožjem. Pri tem je bilo nekoliko oseb ranjenih. Ena oseb, ki so se vdeležile tepeža, je umrla.

PETROGRAD 17. Državna banka je danes znižala diskont na 7 in pol odstotkov.

Trgovina.

Borzna poročila dne 17. aprila.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angležke lire K —.— do —.—, London kratek termin K 240.50—240.65, Francija K 95.80—95.90, Italija K 95.65——95.85, italijanski bankovci K —.— —.—, Nemčija K 117.40——117.60, nemški bankovci K —.—.— — avstrijska ednotna renta K 99.65—99.95, ogrska kronska renta K 96.30—96.60, italijanska renta K —.— —.—, kreditne akcije K 688.25 — 690.25 državne železnice K 689.25 — 691.25, Lombardi K 126.50 128.50 Lloydove akcije K 705.— 710.— Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302. 310.—. Bodenkredit 1889 K 302.— 310.—. Turške K 150.50 do 152.50 Srbske —.— do —.—

Dunajska borza ob 2. pop.

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.10	101.10
„ „ „ srebru	101.10	101.15
Avstrijska renta v zlatu	117.90	117.80
„ „ v kronah	99.85	99.85
Avstr. investicijska renta 3½%	90.90	90.80
Ogrska renta v zlatu 4%	115.70	115.60
„ „ kronah 4%	96.50	96.35
„ „ 3½	86.90	86.85
Akcije nacijonalne banke	1640.50	1645.—
Kreditne akcije	687.50	688.25
London, 10 Lstr.	240.35	240.35
100 državnih mark	117.37½	117.32½
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.13	19.15
100 ital. Fr	95.70	95.70
Cesarski cekini	11.32	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 99.07, italijanska renta 105.25, španski exterieur 94.20, akcije otomanske banke 644 —. Menjice na London 251.10.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice 738 — Lombarde —.— unificirana turška renta 93.10 avstrijska zlata renta 98.40, ogrska 4% zlata renta 98.90, Länderbank —.—, turške srečke 144.—, parižka banka 15.72, italijanske meridijonalne akcije 785.—, akcije Rio Tinto 16.63 Mlačna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 90.15/16, srebro 29.3/8, Lombardi 5.1/8, španska renta 93.3/4, italijanska renta 104.1/4 tržni diskont 3 1/8, menjice na Dunaju —.— Trdna.

Tržna poročila 17. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 16·56 do K 16·58, rž za april K 13·48 do 13·50, ves za april od K 15·56 do 15·58 koruza za maj K 13·38 do K 13·40.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje omejeno, tendenca mirna. — Prodaja: 14.000 meterskih stotov, za 5 stotink nižje. Druga žita mirno. Vreme: lepo.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, za julij 15.50, za maj-avgust 15.75, za julij-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.90, za maj 23.90, za maj-avgust 23.60, za julij-avgust 23.25 (trdno). — Moka za tekoči mesec 30.50, za maj 30.65, za maj-avgust 30.75, julij-avgust 30.85 (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 58.—, za maj 57.75, za maj-avgust 58.25, za sept.-dec. 59·50 (trdno). — Špirit za tekoči mesec 40.—, za maj 40 1/4, za maj-avgust 40.—, za september-dec. 37.— mirno). — Sladkor surov 88° uso nov 22.1/2—22·3/4 (mirno) bel za tekoči mesec 25·7/8, za maj 26.—, za maj-avgust 26.1/2, za oktober januvar 27·5/8, (mirno), rafiniran 56·50—57.—. — Vreme: lepo.

Tujci v hotelu „Balkan".

Na novo so došli dne 16.-17. aprila:

Henrik Rizzandi, arhitekt, LJUBLJANA; Oskar Langer, trgovec, FRIEDLAND; Branislav pl. Tučić, tajnik, ZAGREB; Albert Fischer, tovarnar, DUNAJ; Dr. Nikola Hoffer, nadzornik, ZAGREB; Ivan Streit, nadčastnik, BLAK; Justin Demel, zasebnik, BLAK; Dragotin Lapajna, trgovec, IDRIJA; Ivan Frisch, posestnik, LJUBLJANA; Fran Wonderka, arhitekt, ZAGREB; Josip Kullik, uradnik drž. žel., STANISLAU; Bern Reiter, posestnik, DUNAJ; Paul Dulfu, prof., BUKAREŠTA; Fran Voboril, veletrg. PRAGA; Gustav Machner, trgovec, DUNAJ; Fridolin Riedel, grajšč. oskrbnik, SEVNICA; Ivan Schuster, potnik, LJUBLJANA; Fran Manzi, nadčastnih, LJUBLJANA; Ludvik Fiseber, šolski ravn., BADEN; Edmund Bluhweiss, trg. potnik, REKA; Willy Noisternig, uradnik, NOVOMESTO; Dr. Dobner pl. Dubenau, c. k. uradnik, DUNAJ; Valentin Morgut, uradnik, LJUBLJANA; Vladimir Svatko, pravnik, ZAGREB; Ivan Kolander, filozof ZAGREB; Rihard Schlesinger, tovarnar, DUNAJ; Viktor Keber, mesar, KAMNIK; Fran Kanz, trg., Kamnik.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS", naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV" in vsakdo lahko preračuni, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede.

Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDELEK" „Edinosti".

Na vprašanja potom pisem bo dajal „INSERATNI ODDELEK". Informacije edino le, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Gostilna „Alla Costanza" (Via Nuova št. 18) Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se sl. občinstvu Henik Kosič.

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Gostilna „*Stadt Laibach*" (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Ivrstna kukinja. Priporoča se slav. občinstvu **J. Kante.** (295)

Živic i dr¹. v Trstu, trgovinska ulica št. 2, išče družbenika za vpovzdigo važnega povzetja, katero ne dopušča konkurence. 408

Meblovana soba s hrano, ali brez hrane se odda takoj. Kje — pove „Inseratni oddelek Edinosti". 612

Sotrudnico in blagajničarko z majhno kavcijo, zmožno slovenskega in nemškega jezika, išče J. Okič, izdajatelj časopisa „Domači zdravnik" v Dekanih (Istra). Vstopiti more precej. 433

Osebni kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorciji društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijev daje brezplačno **Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.**

ZAHVALA.

Za mnogovrstne dokaze iskrenega sočutja ob smrti našega ljubljenega nepozabnega

Frana Bukovič

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Presrčna hvala bodi tu izrečena „Tržaškemu podpornemu in bralnemu društvu" in veseličnemu odseku istega društva, cenjenim darovateljem vencev, kakor tudi vsem onim, ki so premilega pokojnika spremili k večnemu počitku.

TRST, 17. aprila 1906.

Žalujoči ostali.

Hranilnica in posoj. v Marezigah

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Vabilo na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, 29. aprila ob 4. uri pop.

v zadružnih prostorih v Marezigah

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o delovanju zadruge v l. 1905 in o reviziji izvršeni od strani „Zveze".
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajni nasveti.

Načelništvo.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične kožne bolezni itd.

se je povrnil in prevzel

svoj ambulatorij.

Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.

TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa štv. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9

priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhause, Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popravljanja po nizkih cenah.

Nad 40-leten vspeh

PASTIGLIE PRENDINI

od ogoljunjene sladke skorje

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu

Počaščene z kolajnami in diplomo

Zdravniško priporočane pri grlobolu, kašlju, hripavosti, kataru.

Podeljujejo pevcem in govornikom čist glas.

Zaloga v lekarni PRENDINI in v vseh boljših lekarnah v Trstu in Evrope.

Paziti je na nepoštena ponarejanja

ZAHTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI".

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štev. 1

po zelo nizkih cenah.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

ulica Torre Bianca štev. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon štv. 1384.

Ivanka Doreghini

TRST. - Ul. Madonnina štv. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

ALBERT BROSCH

Trst ul. Sv. Antona 9. **Trst.**

Kožuhovinar in izdelovalec kap

odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhovin in kap za vojake in civiliste

Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za škodo provzročeno po moljih in po požaru.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Zoegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.

Pregrinjala se lika po 20 nvč. komad.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Acquedotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delalnica s pridejano

mehanično delalnico

Sprejema vpeljavo električne razsvetljave, zvoncev, telefonov, strelovodov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in preosnove svetiljk kakoršnega si bodi sistema.

Cene jako zmerne in izvršitev popolna.

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone

Velika zaloga

dovršenih oblek

za

moške, dečke in otroke.

Specijaliteta

finih črnih oblek.

VELIKA IZBERA

delavskih hlač . . . á K 2.40

extra-močne vrste . . á „ 4.—

Pazite na točnost naslova

Francesco Kalasch

ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

Ulica Arcata štev. 9, vogal ulice del Sapone

Ulica Arcata štev. 9, vogal ulice del Sapone

ulica Arcata 9, vogal ulice del Sapone

ANTON SKERL

mehanik, zaprisežen zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuč in prodaja gramofonov, zonofonov in fonografov Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popravljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON Štev. 1734.

Umetni

fotografični atelie

pri sv. Jakobu

ulica Rivo št. 42 (pritličje)

TRST.

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste, plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST

Povečanje vsakatere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

FILIJALKA BANKE „UNION“ v TRSTU

se bavi z vsemi bančnimi in menjičnimi operacijami

prejema vplačila na tekoči račun, plačevaje 2¾% obresti na leto ali pa

proti blagajniškim potrdilom na ime

v kronah:				v Napoleonih:			
po	3¾%	proti 4	dnevni odpovedi	po	3%	proti 30	dnevni odpovedi
„	3½%	„ 30	„ „	„	3½%	na šest mesecev	stalno
„	3¾%	na šest	mesecev stalno	„	3¾%	na eno leto	stalno;

na bančni žiro

plačevaje brez nikake omejitve zneska 2¾% letnih obrestij, izvzemši slučaje posebnega dogovora priznavajoč vsa vplačila **z dnem zvršitvšega se vplačila.**

Izvršuje za svoje korentiste inkaso računov na tukajšnjem trgu menjic za Trst, Dunaj, Budapest in za druga glavna mesta monarhije, jim izdaja nakaznice na ta tržišča ter jih ovlašćuje, da domicilirajo efekte pri njeni blagajni, vse prosto katerih-koli troškov.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu, prosto vsakoršnih troškov, menjične vrednote italijanske banke (Banca d' Italia), neapeljske banke (Banca di Napoli) in na sicilijansko banko (Banca di Sicilia).

Prevzema pod najzmernejšimi pogoji nakup in prodajo **javnih kreditnih listin državne rente,** delnice, obveznice, srečke, naj se iste kvotirajo na tržaški borzi ali na kaki drugi tu- ali inozemski borzi, deviz in vredn st.

Odpira tekoče račune z domačimi in zunanjimi efekti, kakor tudi proti zastavljenju karatov ladij ali proti drugačemu jamstvu po dogovoru.

Odpira kredite proti listinam o nakrcanju za tržišča v Londonu, Parizu, Hamburgu, Berolinu itd. po posebnih pogojih.

Izdaja in prejema menice in nakaznice na katero-koli evropsko ali izvenevropsko tržišče ter prevzema izplačila tudi potom brzojava.

Izdaja nadalje kreditna pisma na ime, na katero-li tuzemsko ali inozemsko tržišče.

Depozitni oddelek

Prejema in hrani depozite, sestoječe iz vrednostnih papirjev, kakor tudi iz kovinskih vrednostij kakoršne-koli vrste. Prevzema točno upravljanje zaupanih jej depozitov, posebno pa iztirjevanje dotičnih odrezkov verificiranje dvignjenih srečk in izplačevanje raznovrstnih dvignjenih srečk, vse to pod najzmernejšimi pogoji,

Filijalka Banke Union — **oddelek za blago** — preskrbljuje nakup in prodajo blaga v komisiji, dovoljuje predujme na blago, police o nakrcanju, warrante itd. in jamči za plačilo carine.

Najfinejše

namizno in jedilno olje

se vdobi pri

narodni zalogi olja

Trg Barriera štev. 3. **Ivan Millonig,** lastnik

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“

Delavci!!

v ulici Nuova 34

se vdobe novi

periskopični naočniki

po

zdravniškem receptu

vezani v jeklo, nikelj, aluminij, pozlačeni in v pristno zlato, **po cenah, ki se ne boje tekmovanja** in za osebe vsakoršnega sloja.

Velika izbera gledališčnih, poljskih in pomorskih kukal

po kron 6.— in več

Barometri, termometri, isti za mrzlico jamčeno maksimalni

stopnjemeri za vsakoršnjo tekočino in drugi optični predmeti

Sprejme se v popravo vsakoršen predmet. — Preprodajalcem se privoli odbitek po dogovoru.

Razpošilja brez vsakih troškov na dom **ulica Nuova 34.**

Stanje hranilnih vlog: **nad 22 milijonov K** Razervni zaklad: **nad 760.000 K**

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varvancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 3¾% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Ces. kralj. priv.

Občna Zavarovalnica

(Assicurazioni generali) v TRSTU

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnilo svoje delovanje na vse vrste zavarovanja, posebno pa: **na zavarovanje proti požaru, zavarovanje na morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje**

Stanje društva dne 31. dec. 1905:

Društvena glavnica in reserva dne 31. decembra 1905. . .	K 270,052.078,61
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1905. . .	„ 771,879.007,51
Plačana povračila:	
a) v letu 1905.	„ 30,285.711,30
b) od začetka društva do 31. decembra 1905.	„ 827,976.227,40

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančna pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione štev. 88 81 (v lastnej hiši).

Avtorizirana mehanična delalnica

za

inštalacije plina, vodovodov in tovarna aparatov za acetilenski plin

zapriseženega izvedenca

JOSIPA JESCH

TRST, ulica dei Gelsi št. 7

Koncesijonirana od c. kr namestništva v Trstu

Izvršila je že preko 200 inštalacij.

Tovarna za sukno

A. Skorkovsky

HUMPOLEC na Češkem

priporočuje najfineje moderno

blago za moško obleko

po lastnih tovarniških cenah

Vzorce pošilja na zahtevo zastonj in franko.

Prva zapoved!

Čuvajte se

in držite si vedno doma Fellerjevo lepo dišečo specijalno esenčno tekočino z znakom

ELSA-FLUID.

ker ista gotovo in naglo deluje pri protinskih in revmatičnih bolečinah, trganju v udih, bodenju, krču, bolezni v rokah in nogah, pri glavo- in zobobolu, pri bolečinah v hrbtu, živcih in žilah, posledicah prehlapiha, izvinjenju udov, influenci, migreni. Prežeta slabost, trudnost, vnetja, utripanje srca, šum v ušesih, slabost oči, bolečine v prsih in členkih, mrzličavo stanje itd.

12 malih, 6 dvojnih steklenic stane franko 5 K; 24 malih in 12 dvojnih steklenic 8·60 K; 48 malih in 24 dvojnih 16 K pri izdelovalcu E. V. FELLER, lekarnarju v STUBICI, Elsin trg, št. 202, Hrvatsko.

Priporočati je, da se istočasno naroči Fellerjeve čisteče rhabarbara-krogljice ELSA-PILULE, 6 škatljic 4 K. Iste delujejo vspešno pri želodčnih bolečinah, motenju prebave, slabostih, zaprtem telesu itd.

PRAVI BALZAM se ne dobiva le 1, ampak 2 tucata franko za 5 K.

Začudenje vzbuja!

Mesto K 18 le K 7

Krasna Gloria remontoirska srebrna ura, s 3 močnimi pokrovci in z odskočnim pokrovcem, bogato gravirana, točno idoča, 3-letno jamstvo pošilja po povzetju za **samo K 7**

Tovarna ur I. KÖNIG

Dunaj, VII., Westbahnstr. št. 36/117.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

DRAGOTIN STAREC

v TRSTU, ul. Valdirivo 16, I. n.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj urad, kateri sprejema zavarovanje proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov; zavarovanje za življenje itd.

Posreduje za posojila na vknjižbo, menjice in amortizacijo. Sprejema upravništvo hiš in zemljišč ter posreduje pri vseh kupčijah po dogovoru.

Ker je ta urad v dobrem materijalnem stanju, priporoča slavnemu občinstvu, da se ga brezdvomno poslužuje o vsaki priliki.